

Bober razširjen že po vseh pomurskih vodotokih

Z dovolj hrane ne bo delal škode

Širitev bobrove populacije ne prinaša le veselja ljubiteljem narave, ampak tudi težave in skrbi lastnikom gozdov, travnikov in sadovnjakov

Bober, ki je bil nekoč v Pomurju že razširjen, je danes zaščitena vrsta živali. V zadnjih letih se je ponovno naselil in se močno razširil po pomurskih vodotokih. Danes je populacija bobra stabilna in se povečuje, ker pa je zaseden že dobršen del ustreznih habitatov (vsaka družina bobra si prisvoji novo ozemlje), se lahko zelo kmalu pojavijo težave, saj se bodo bobri razširili tudi na območja, na katerih ne bodo dobrodošli.

Kakšen je danes odnos lastnikov gozdov in kmetijskih površin do ponovne naselitve bobra, ki lahko močno spremeni podobo neke pokrajine in ki je pri tem kar se da vztrajen, najbolje vedo gozdarji.

Nekje vmes med zagovorniki bobra in zahtevami lastnikov gozdov je Zavod za gozdove Slovenije. Vodja območne enote v Murski Soboti Štefan Kovač in Branko Vajndorfer, ki je pristojen za popis škode, ki jo povzročijo zavarovane vrste, pojasnita, da se

jeza voda poplavlja njive,« pove Vajndorfer.

Sogovornika opozarjata, da gozdarji niso pristojni za bobra, saj bober ni lovna vrsta, ampak je na seznamu zavarovanih vrst, za katere je pristojno okoljsko ministrstvo. Po zakonu ni dovoljeno posegati v življenjski prostor bobra, ki je zavarovana vrsta, to pomeni, da nihče ne sme razdreti njegovih gradbenih mojstrov in ali ga loviti.

Loti se tudi hrastov

Bober ni vsiljivec v pokrajini, saj je v preteklosti tukaj že živel. Res pa je, da so danes njive marsikje tam, kjer ne bi smele biti in jih v preteklosti ni bilo. In ker ima bober rad mlade poganjke, koruzo in drevesa zaradi lubja (zaradi česar je sposoben podreti velika drevesa), tudi sadovnjak (zaradi mladih poganjkov), je sposoben podreti tudi debele vrbe, topole, v zadnjem času se loteva tudi hrastov.

okrog 50 centimetrov. V tem primeru je bila ocenjena škoda večja od tiste, ki je v naši pristojnosti, zato je oškodovanec sam uveljavljal odškodnino pri ministrstvu,« nam pojasni Branko Vajndorfer.

Le pet zahtevkov

Štefan Kovač priporoča razumno rabo prostora oziroma načrtno puščanje nekaj metrov obvodnega sveta, poraščenega z mehкими listavci, ki je na voljo bobrom – najraje imajo namreč vrbe in topole. Ta pas jim je torej na voljo in se zanj ne uveljavlja škoda, ampak le za uničeno drevje, ki raste od tega odmerjenega pasu. To pomeni, da bi morali dobiti lastniki gozdov tudi izplačano odškodnino za to območje, ki ga bodo prepustili zavarovani vrsti živali. Kajti če bo imel bober dovolj hrane, ne bo povzročal škode. Če pa populacija preseže vse razumne meje, nima več kam in nima

več hrane v tem pasu, bodo živali šle naprej, globlje v gozd ali na njive. Škode zaradi bobra je že zdaj kar veliko, vendar je bilo v letih 2015 in 2016 uradno prijavljenih le pet zahtevkov za odškodnino.

Od februarja 2015 do januarja 2017 poteka tudi projekt GoForMura, ki naj bi pomagal najti pravi način reševanja konfliktov, ki jih povzroča bober z drugimi uporabniki prostora, v katerem poleg nosilca Gozdarskega inštituta Slovenije sodelujejo tudi partnerji Zavod za gozdove Slovenije, OE Murska Sobota, Lutra (Inštitut za ohranjanje naravne dediščine) in Nina (Norveški inštitut za naravno dediščino). Ena od rešitev je, da se na državni ravni sprejme akcijski načrt, kako naj se s to zavarovano vrsto ravna v prihodnje. Toda najprej potrebujejo podatke, dotlej pa jo s pomočjo izkušnega inštituta Lutra (ki je na podoben način zapisoval tudi populacijo vidre) opazujejo, da bi ugotovili razširjenost.

Akcijski načrt pa bo določil, kako se bo z vrsto ravnalo v prihodnje.

Tudi volk in medved sta zavarovani vrsti, pa občasno kljub temu izdajo posebne odločbe, s katerimi se dovoli ulov nekaj živali. Toda Vajndorfer je prepričan, da lova na bobra v Sloveniji še dolgo ne bo, čeprav se v mnogih severnoevropskih in ameriških državah bober pojavlja na jedilniku kot običajna kulinarčna ponudba. V skandinavskih državah je mogoče bobrove zrezke naročiti enako kot vsako drugo divjačinsko meso. In še ena zanimivost: menda je bilo tudi v Sloveniji nekoč bobrovo meso tako kot ribe dovoljeno jesti v postnem času – ker pač živi v vodi.

Evrazijski bober je že od nekdaj prebivalec obvodnega sveta tudi v Sloveniji, živel je v mrtvicah in mrtvih rokavah. Dokaz, da je bil bober pogost tudi v Prekmurju, je ime vasi Hodoš – »hod« pomeni bober.

Bernarda B. Peček

Tudi takšnih debelih dreves se loti bober zaradi hrane – lubja. FOTOGRAFIJE ŠTEFAN KOVAČ IN ARHIV VEČERA

je bober ponovno naselil v zadnjem desetletju. Iz Hrvaške se je najprej selil navzgor ob toku reke Save, nato ob Krki, Dravi in Muri. »Veliko bobrov je že v porečju Mure, tudi v porečju Ščavnice in v pritokih teh rek, vendar natančnega števila ne poznamo. Vidimo le njegove sledi. Pojavljajo se že tudi prvi lastniki, ki jih bobri, predvsem pa posledice načina njihovega prehranjevanja, motijo. Tudi na manjših vodotokih, kakršni je pri Kapci, je bil že opažen – pot ga je verjetno vodila po Črncu do Kopanje. Je pa tako, da če bober naredi jez v času suše nekje na močvirnatem terenu, je to pozitivno in dobrodošlo. Ko je vode preveč, pa je to že problem, kajti zaradi

Za popis škode, ki jo povzročijo zavarovane vrste, je ministrstvo za okolje in prostor izdalo pooblastilo zavodu za gozdove, vendar je ta pristojnost omejena glede na višino odškodnine. »Z oškodovancem smo pristojni skleniti sporazum le do višine 450 evrov za škodni primer. Po klicu gremo na teren, naredimo zapisnik in prvi korak je sporazum. Do zdaj so bili prijavljeni trije primeri škod na gozdnem drevju in dva primera škod na koruzi. Če je škoda večja od 450 evrov, mora lastnik samostojno uveljaviti škodo na ministrstvu. Dva takšna primera smo imeli, ko se bober ni spraval le na mehke listavce, ampak je oglodal več dreves hrasta in jesena debeline

SUPER 6

<p>Melona kantalupe</p> <p>-31%</p> <p>ZA KG SAMO</p> <p>1,29 1,89</p>	<p>Jagode razred I, 500 g</p> <p>-46%</p> <p>ZA ZAVOJ SAMO</p> <p>0,79 1,49</p> <p>1,58/kg</p>	<p>Mango dozoren</p> <p>-33%</p> <p>ZA KOS SAMO</p> <p>1,19 1,79</p>	
<p>Mlada čebula</p> <p>-30%</p> <p>ZA SVEŽENI SAMO</p> <p>0,55 0,79</p>	<p>Paradižnik razred I, 1 kg</p> <p>-29%</p> <p>ZA ZAVOJ SAMO</p> <p>1,19 1,69</p>	<p>Zeleni šparglji 500 g</p> <p>-30%</p> <p>ZA ZAVOJ SAMO</p> <p>1,39 1,99</p> <p>2,78/kg</p>	

Hofer

OD PONEDELJKA DO SOBOTE, 25. 4. - 30. 4.,
OZ. DO RAZPRODAJE ZALOG

Prečrtane cene akcijske ponudbe sadja in zelenjave so Hoferjeve diskontne cene, ki so veljale do akcijske ponudbe. Prodaja samo v količinah, običajnih za gospodinjstva. Cene so v evrih in vključujejo DDV. Slike so simbolične. Za napake v tisku ne odgovarjamo.

TEHNIČNI PREGLEDI

TRAKTORJEV IN TRAKTORSKIH PRIKLOPNIKOV

RAZPORED OPRAVLJANJA TEHNIČNIH PREGLEDOV NA TERENU:

SEBEBORCI	03. maja 2016	08.00 – 16.00
BODONCI	04. maja 2016	08.00 – 17.00
FILOVCI	05. maja 2016	08.00 – 16.00
BAKOVCI	06. maja 2016	08.00 – 16.00

JOHN DEERE

POOBlašČeni
PRODAJALEC IN SERVISER
VRTNI PROGRAM

www.pomurski-avtocenter.si

VEČ KOT FER. HOFER.